

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 26.05.2025 р. № 4)

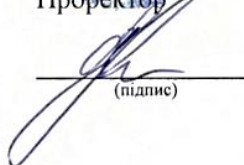
ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»

Віра РОГОВА

Наказ від «11» липня 2025 р. № 218

ПОГОДЖЕНО
Проректор

Олена ЧАСНІКОВА

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«РОЗВИТОК У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ РУХОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ І
ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ ЗАСОБАМИ ФУТБОЛУ»
для вчителів фізичної культури, керівників гуртків
фізкультурно-спортивного напрямку**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12 жовтня 2022 року № 904 та у відповідності до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 29 серпня 2024 року № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель загальної середньої освіти».

Освітня програма враховує основні положення Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вчителя (викладача), та з урахуванням стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів, відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Програма висвітлює актуальні питання підвищення кваліфікації та інтенсивної підготовки педагогічних працівників, зокрема вчителів фізичної культури, з методики викладання футболу в умовах сучасної школи відповідно до Концепції «Нова українська школа» та в контексті вимог щодо підготовки фахівців масового футболу за програмою «D-диплому» Української асоціації футболу.

Мета освітньої програми: професійний розвиток учителя (викладача) стосовно формування компетенції з розробки та використання інтерактивних освітніх технологій, таких як вебквести та віртуальні екскурсії, відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей учителів закладів загальної середньої освіти, необхідних для організації освітнього процесу з учнями, відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р, та на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898.

Основні завдання програми:

- удосконалити раніше набуті та формувати нові компетентності у межах професійної діяльності педагогічних працівників з методики навчання футболу в закладах освіти;
- сприяти розвитку креативного мислення, проектної діяльності та вмінню інтегрувати візуальні, текстові та мультимедійні матеріали для організації освітнього процесу;
- формувати навички аналізу та використання ресурсів мережі Інтернет для підвищення ефективності освітнього процесу;
- підготовка педагогів до використання інноваційних методів навчання для підвищення ефективності освітнього процесу.

Загальні очікувані результати охоплюють:

Знання й розуміння:

- сучасних тенденцій розвитку освіти загалом;
- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері базової середньої освіти;
- сутності Концепції Нової української школи;
- сутності основних ідей, принципів побудови Державного стандарту базової середньої освіти;
- структури та змісту типової освітньої програми та освітньої програми закладу освіти, типового навчального плану та робочого навчального плану, модельної навчальної програми та навчальної програми;

- планування освітньої діяльності в закладі загальної середньої освіти;
- теоретико-методичних основ фізичного виховання школярів, технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури;
- академічної свободи вчителя (викладача) в організації освітнього процесу.

Уміння:

- організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства;
- визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту базової середньої освіти, типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (освітніх програм, укладених науковими установами, іншими суб'єктами освітньої діяльності, що затверджені у відповідному порядку), модельних навчальних програм, попередніх результатів навчання учнів, їх освітніх потреб;
- формувати в учнів ключові компетентності та наскрізні вміння, спільні для всіх компетентностей;
- організовувати спортивно-масові заходи для досягнення нормального рівня здоров'я, оптимального фізичного стану та кондицій осіб різного віку (у тому числі й з відхиленнями стану здоров'я);
- аналізувати урок на основі сучасних методик проведення занять з футболу в школі;
- здійснювати теоретичну, фізичну і тактичну підготовку школярів на заняттях футболу;
- застосовувати елементи розважального футболу для заохочення дітей до занять і створення позитивного емоційного ставлення до фізичної культури і спорту;
- ефективно взаємодіяти й співпрацювати в команді.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;
- готовність до реалізації сучасних цілей освіти;
- професійна мобільність та гнучкість;
- здатність до розвитку особистісного потенціалу, самореалізації, професійного лідерства та досягнення успіху;
- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку;
- відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх учнів;

утвердження національно-патріотичних та демократичних цінностей, патріотизм, українська національна ідентичність, повага до багатоманітності, право вибору, полікультурність).

Укладачі програми	<i>Лакіза О.М.</i> , доцент кафедри природничо-математичної освіти та технологій Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук, доцент <i>Качуровський В.С.</i> , методист центру національно-патріотичного виховання Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»
Найменування програми	Освітня програма підвищення кваліфікації «Розвиток у здобувачів освіти рухових здібностей і фізичних якостей засобами футболу» для вчителів фізичної культури, керівників гуртків фізкультурно-спортивного спрямування
Мета програми	Підвищення рівня професійної майстерності педагогічних працівників щодо організації освітнього процесу під час навчання учнів футболу та іншим спортивним іграм
Цільова аудиторія	Учителі фізичної культури, керівники гуртків фізкультурно-спортивного спрямування

Обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС	120 год / 4 ЄКТС
Перелік компетентностей , що вдосконалювати- муться	Загальні компетентності: ЗК.01, ЗК.02, ЗК.03, ЗК.05. Професійні компетентності: А1 Прогностична (А1.1); А2 Організаційна (А2.1, А2.3, А2.4); А3 Оцінювально-аналітична (А3.2); А.4 Предметно-методична (А4.1); Б1 Здоров'язбережувальна (Б1.2); В1 Психоемоційна (В1.1, В1.2); В2 Педагогічне партнерство (В2.1, В2.2, В2.3); В3 Морально-етична (В3.1); Г1 Здатність до навчання впродовж життя (Г1.1, Г1.2); Г2 Інформаційно-комунікаційна (Г2.1, Г2.2, Г2.3).
Строки виконання програми	Календарний рік
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://www.kristti.com.ua/

Зміст програми

№ з/п	Назва дисципліни	Всього годин	Аудиторні			Самостійна робота
			Лекції	Семінари	Практичні	
Модуль І. Філософія освіти ХХІ століття		6	4	2	–	6
1.1.	Філософські аспекти модернізації освіти в контексті традицій та інновацій	2	2	–	–	–
1.2.	Духовна культура учасників освітнього процесу	2	2	–	–	–
1.3.	Демографічна ситуація та стан здоров'я населення України	2	2	–	–	–
Модуль ІІ. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти		22	2	4	6	14
2.1.	Реалізація Концепції Нової української школи в базовій середньої освіти	2	–	2	–	2
2.2.	Критерії та індикатори оцінювання якості педагогічної діяльності	2	–	2	–	2
2.3.	Побудова індивідуальної програми професійного	2	–	–	2	4

	розвитку вчителя					
2.4.	Реалізація Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні	2	–	2	–	2
2.5.	Сучасні форми виховної роботи з учнями загальноосвітніх навчальних закладів засобами Олімпійської освіти	2	–	–	2	4
<i>Спецкурс «Інклюзивна освіта: теорія і практика»</i>		6	–	–	6	–
<i>Спецкурс «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу»</i>		6	–	–	6	–
Модуль III. Реалізація компетентнісного підходу до навчання учнів на уроках фізичної культури в умовах НУШ засобами спортивних ігор		36	12	6	18	20
3.1. Інваріантна складова модуля		32	10	6	8	20
3.1.1.	Навчально-методичне забезпечення викладання фізичної культури в умовах оновлення змісту освіти	2	–	–	2	2
3.1.2.	Сучасні тенденції та актуальні питання розвитку шкільного футболу в регіонах України	2	2	–	–	2
3.1.3.	Організація та методика проведення уроку з футболу в школі. Сучасний підхід	4	2	–	2	2
3.1.4.	Методика навчання елементам базової техніки футболу за шкільною програмою	6	–	–	6	2
3.1.5.	Теоретична та тактична підготовка школярів на заняттях футболом	2	2	–	–	2
3.1.6.	Фізична підготовка школярів на заняттях футболом	2	–	–	2	2
3.1.7.	Особливості занять футболом з учнями початкової, середньої та старшої школи	2	2	–	–	2
3.1.8.	Особливості занять футболом у школі з дівчатами	2	–	–	2	2
3.1.9.	Основні поняття та правила гри у футбол та їх вивчення у школі	2	2	–	–	–
3.1.10.	Форми і методи позакласної роботи та проведення індивідуальних, самостійних, гурткових занять футболом	2	–	2	–	–
3.1.11.	Методики використання шкільного футболу з метою превенції дитячих конфліктів та злочинності, впровадження здорового способу життя й профілактики шкідливих звичок.	2	–	–	2	–
3.1.12.	Взаємодія вчителів фізичної культури та тренерів дитячо-юнацьких спортивних шкіл. Відбір обдарованих дітей до занять футболом	2	–	2	–	2
3.1.13.	Проведення занять з футболу в школі із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій	2	–	2	–	2
3.2. Варіативна складова модуля		4		2	2	4
3.2.1.	Методика навчання учнів елементів спортивних ігор на заняттях із фізичної культури	2	–	–	4	–
3.2.2.	Організація самостійних занять учнів з фізичної культури	2	–	2	–	–
3.2.3.	Основи навчання рухових дій на заняттях із спортивних ігор	2	–	–	2	–
3.2.4.	Моніторинг і тестування розвитку фізичних якостей та рухових здібностей учнів у процесі навчання учнів	2	–	–	2	–

	спортивним іграм					
Модуль IV. Діагностико-аналітичний модуль		8	2	–	6	
4.1.	Настановче заняття. Вхідне діагностування	2	2	–	–	–
4.2.	Тематична дискусія «Розвиток спортивних ігор та шкільного футболу відповідно до Концепції «Нова українська школа»	4	–	–	4	–
4.3.	Вихідне діагностування	2	–	–	2	–

Модуль 1. Філософія освіти XXI століття

1.1. Філософські аспекти модернізації освіти в контексті традицій та інновацій.

Філософські основи модернізації освіти, взаємодія традиційних і інноваційних підходів. Вплив конструктивізму та прагматизму на сучасні освітні практики. Роль культурних і соціальних контекстів у формуванні освітніх стандартів та програм, а також значення критичного мислення для розвитку здобувачів освіти.

Оцінка філософських парадигм, які підтримують традиційні методи навчання, а також нових підходів, зокрема цифрові технології і змішане навчання.

Діалектичний зв'язок між традиційними цінностями освіти та інноваційними підходами, такими як критичне і творчі мислення. Виклики, що постають перед освітніми установами, а також можливості для створення гнучких і адаптивних навчальних систем, що відповідають потребам сучасного суспільства.

Приклади успішних освітніх практик, що поєднують традиційні методи з сучасними технологіями для досягнення кращих результатів.

1.2. Духовна культура учасників освітнього процесу

Роль духовної культури у формуванні особистості учнів та педагогів. Вплив цінностей, моральних принципів та етичних норм на освітній процес. Значення духовної культури для розвитку соціальної відповідальності, толерантності та здатності до співпраці між учасниками навчання.

Аспекти, що впливають на формування духовних цінностей у школі: сімейні традиції, культурна спадщина та суспільні норми. Сприяння духовної культури розвитку творчого мислення та емоційного інтелекту учнів.

Роль педагогів як носіїв духовних і культурних цінностей та їх вплив на розвиток учнів та учениць. Методики навчання в розвитку духовної культури, а також їхній вплив на створення позитивного освітнього середовища.

1.3. Демографічна ситуація та стан здоров'я населення України

Сучасна демографічна ситуація в Україні, зокрема зміни в чисельності населення, його структурі та віковому складі. Фактори, які впливають на демографічні процеси, такі як еміграція, народжуваність та смертність. Оцінка впливу демографічних тенденцій на стан здоров'я населення, зокрема на розповсюдженість хронічних захворювань.

Зв'язок між демографічними змінами та станом здоров'я населення України. Аналіз ключових показників, таких як тривалість життя, рівень захворюваності та доступ до медичних послуг. Проблеми, що виникають внаслідок демографічних процесів, такі як старіння населення і потреба у реформуванні системи охорони здоров'я. Комплексний підхід до покращення стану здоров'я в умовах постійних демографічних змін.

Модуль 2. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти

2.1. Реалізація Концепції Нової української школи в базовій середньої освіти

Законодавство в галузі освіти. Мета й ключові компоненти Концепції Нової української

школи. Педагогіка партнерства, дитиноцентризм. Сутнісні ознаки компетентностей. Формування та розвиток ключових компетентностей. Наскрізнi вміння як основа для формування компетентностей.

2.2. Критерії та індикатори оцінювання якості педагогічної діяльності

Поняття «критерії оцінювання» та «індикатори якості педагогічної діяльності», їх взаємозв'язок та значення у педагогічній практиці. Розгляд основних видів критеріїв якості педагогічної діяльності відповідно до вимог «Абетки для директора». Пояснення та приклади індикаторів, що відображають кожен з цих критеріїв. Практика оцінювання та самооцінювання педагогічної діяльності. Застосування критеріїв та індикаторів педагогічної діяльності до підготовки до проходження сертифікації та атестації.

2.3. Побудова індивідуальної програми професійного розвитку вчителя

Нормативно-правове забезпечення безперервного професійного розвитку педагогічних працівників. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Керівник закладу освіти». Обговорення «Вплив реформаційних процесів на професійну діяльність і особистісний розвиток педагогічних працівників».

Зміст емоційно-етичної компетентності як професійної компетентності вчителя (відповідно до професійного стандарту). Самодіагностика відповідності власних знань, умінь, навичок заявленим у Професійному стандарті вчителя критеріям. Форми і методи індивідуальної психоемоційної саморегуляції та підвищення стресостійкості.

2.4. Реалізація національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні

Демографічний спад держав світу. Здоров'я громадян України. Стан фізичної підготовки та здоров'я молодого покоління країни. Укази президентів України щодо покращення рухової активності населення держави. Програма президента України «Здорова Україна». Мета, стратегічні напрямлення, основні завдання, етапи реорганізації, основні завдання та етапи впровадження. Модельні програми з фізичної культури. Новий урок. Всеукраїнські програми «Здорова Україна», «Пліч-о-пліч», «Активні парки» та етапи їх реалізації у державі та Київської області. Завдання реалізації програм рухової активності у загальноосвітніх навчальних закладах. Приклади реалізації оздоровчих програм у на Київщині. Досвід впровадження оздоровчих програм у світі.

2.5. Сучасні форми виховної роботи з учнями загальноосвітніх навчальних закладів засобами Олімпійської освіти

Олімпійські ігри сучасності. Літні і Зимові Олімпійські ігри. Юнацькі Олімпійські ігри. Виступ спортсменів України на Олімпійських іграх. Відеоролики з виступом українських спортсменів на Олімпійських іграх. Фотоальбоми і проспекти «Олімпійські зірки України». Роль Олімпійської академії і Олімпійського комітету України в національно-патріотичному вихованні школярів. Форми впровадження Олімпійської освіти у школі.

Щоденники для навчання з метою формування національно-патріотичного виховання школярів. Нариси про відомих українських атлетів. Іван Піддубний. Лариса Латиніна, Олег Блохін, Андрій Шевченко та інші. Літературні джерела, присвячені Олімпійському руху. Сайти Олімпійського комітету України та Олімпійської академії. Приклади впровадження олімпійських виховних і спортивних заходів в освітній процес у закладах освіти Київщини.

Спецкурс. Інклюзивна освіта: теорія та практика

Ідентифікація потреб учнів з особливими освітніми потребами, розробка індивідуальної програми розвитку, індивідуальних навчальних планів. Підтримка педагогів у розвитку адаптивних методик навчання, а також створення безбар'єрного фізичного та соціального середовища. Розвиток рівності, толерантності та розуміння різноманітності серед учнів,

сприяння їхньому повноцінному включенню в суспільство.

Методи та стратегії психолого-педагогічного супроводу, спрямовані на індивідуалізацію навчального процесу, підтримку соціально-емоційного розвитку учнів, а також виявлення та вирішення можливих труднощів. Вплив вікових особливостей на навчання та розвиток дітей з різними видами особливих освітніх потреб, включаючи інтелектуальні, фізичні, емоційно-психологічні та соціальні аспекти. Індивідуальні особливості кожного учня: ступінь функціональних можливостей, стиль навчання, інтереси та потреби, а також специфічні особливості, пов'язані з конкретними освітніми труднощами.

Співпраця між педагогами, психологами, батьками та іншими учасниками освітнього процесу у створенні індивідуалізованих підходів до навчання та підтримки дітей з особливими освітніми потребами.

Спецкурс. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу

Підходи до реагування на наслідки надзвичайних ситуацій. Основні принципи надання психосоціальної допомоги. Ресурсність, модель подолання стресу М. Лаада (BASIC PH). Емоційні порушення у дітей різних вікових категорій, вплив стресу на успішність навчання учнів. Шляхи відновлення ресурсного стану в умовах війни. Збереження психологічного здоров'я під час самоізоляції, дієві техніки самодопомоги. Особливості зниження рівня тривожності в учнів.

Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка: зміст понять. Надзвичайні ситуації. Благополуччя людини. Взаємозв'язок проблем психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в надзвичайних ситуаціях. Визначення понять «стрес», «життєстійкість». Забезпечення необхідних умов для подолання гострої реакції психіки людини на стрес. Опановування прийомами, які сприяють управлінню стресом та відновленню емоційної рівноваги в надзвичайних ситуаціях. Стратегії подолання стресу.

Модуль 3. Реалізація компетентнісного підходу до навчання учнів на уроках фізичної культури в умовах НУШ засобами спортивних ігор

3.1. Інваріантна складова модуля

3.1.1. Навчально-методичне забезпечення викладання фізичної культури в умовах оновлення змісту освіти.

Нормативно-правові засади організації фізичного виховання в закладах освіти. Методичне забезпечення освітнього процесу з фізичної культури. Позаурочні фізкультурно-оздоровчі заходи з дитячого футболу. Вимоги до організації та проведення навчальних занять і варіативного модуля «Футбол» та позаурочних заходів із футболу. Контроль та аналіз якості проведення заходів фізичного виховання в школі.

3.1.2. Сучасні тенденції та актуальні питання розвитку шкільного футболу в регіонах України.

Основні принципи концепції «Нова українська школа». Стан шкільного футболу в Україні та в конкретному регіоні в умовах децентралізації. Виконання нормативних документів стосовно впровадження уроків з елементами футболу в навчальний процес школярів. Вчитель фізичної культури як ключова фігура у початковому навчанні футболу. Можливості проведення навчання з методики викладання футболу в районах / містах / ОТГ.

Роль учителя фізичної культури у процесі розвитку шкільного футболу. Можливості проведення навчання з методики викладання футболу та підвищення кваліфікації учителів у районах / містах / ОТГ (зміст навчання за програмою «D»-диплому Української асоціації футболу).

3.1.3. Організація та методика проведення уроку з футболу в школі. Сучасний підхід.

Види планування: календарний план-графік розподілу навчального матеріалу для класу школи на півріччя навчального року, план-конспект окремого уроку (групи уроків). Структура уроку. Методи та технологія навчання елементів футболу на уроці фізичної культури (групі уроків).

Організація уроку. Завдання уроку з навчання техніці, тактиці та вихованню фізичних якостей. Методи та засоби вирішення завдань відповідно до стадії формування рухових навичок.

Проведення занять з футболу в школі із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Пошук, аналіз та використання інформації з різних джерел для вирішення конкретних завдань уроку. Схема аналізу уроку. Технологічна карта аналізу уроку.

3.1.4. Методика навчання елементів базової техніки футболу за шкільною програмою.

Класифікація техніки футболу. Пересування, поєднання прийомів пересування з технікою володіння м'ячем. Рухливі ігри та естафети з м'ячем. Удари по м'ячу ногою, головою та іншими способами. Зупинки м'яча різними способами. Ведення м'яча різними способами. Укидання м'яча з різних вихідних положень. Відволікальні дії (фінти). Відбирання м'яча різними способами.

3.1.5. Теоретична та тактична підготовка школярів на заняттях футболу

Історія розвитку футболу. Витоки та історія українського футболу. Видатні футболісти України. Видатні футбольні клуби України. Дитячо-юнацький та професійний футбол України. Українська асоціація футболу: структура, завдання. Класифікація тактики. Тактика нападу: індивідуальна, групова, командна. Тактика захисту: індивідуальна, групова, командна. Тактична підготовка школярів молодшого, середнього, старшого шкільного віку (методи, засоби, форми).

3.1.6. Фізична підготовка школярів на заняттях футболу.

Особливості фізичної підготовки школярів молодшого, середнього, старшого шкільного віку в залежності від анатомо-фізіологічних та психологічних особливостей організму. Виховання фізичних якостей в залежності від віку. Сенситивні періоди розвитку фізичних якостей. Методи, засоби та форми навчання.

3.1.7. Особливості занять футболу з учнями початкової, середньої та старшої школи.

Характеристика морфо-функціональних особливостей організму дітей молодшого, середнього, старшого шкільного віку та врахування їх під час організації та проведення уроків з футболу різної спрямованості (комплексні та тематичні). Контроль фізичного навантаження на уроці.

3.1.8. Особливості занять футболу у школі з дівчатами.

Характеристика анатомо-фізіологічних особливостей жіночого організму: будова тіла, особливості функціонування окремих органів та систем, пристосування до навантажень, особливості виховання рухових якостей. Вплив фаз ОМЦ на розвиток фізичних якостей, оволодіння техніко-тактичними навичками. Особливості навчання футболу дівчат молодшого, середнього, старшого шкільного віку.

3.1.9. Основні поняття та правила гри у футбол та їх вивчення у школі.

Основні поняття та терміни у футболі. Правила гри та коментарі до них. Регламентація Правилами гри єдиноборств з суперником (відбирання м'яча: підкатом, поштовх плечем, перехоплення м'яча, єдиноборство з воротарем в площі воріт). Прояв недисциплінованості та неспортивної поведінки гравців та їх персональне покарання. Трактатування Правил «Поза

грою». Послідовне застосування Правил гри під час проведення ігрових вправ, навчальних ігор.

3.1.10. Форми і методи позакласної роботи та проведення індивідуальних, самостійних, гурткових занять футболом.

Характеристика форм і методів організації позакласної роботи та проведення індивідуальних, самостійних, гурткових занять футболом. Проведення фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі шкільного дня. Створення та організація учнівських гуртків та секцій з футболу. Залучення кращих учнів до участі в семінарах для груповодів-інструкторів, організаторів змагань з футболу, юних арбітрів. Формування вміння школярів різних вікових груп під час самостійних занять ставити мету та досягати покращення розвитку рівня фізичних якостей та техніко-тактичних умінь. Класифікація змагань серед школярів. Системи розіграшів та їх характеристика. Положення про змагання. Календар змагань. Всеукраїнські змагання з футболу «Шкіряний м'яч»: мета, завдання та їх характеристика.

3.1.11. Методики використання шкільного футболу з метою превенції дитячих конфліктів та злочинності, впровадження здорового способу життя й профілактики шкідливих звичок.

Роль футболу як соціального явища і спортивної гри у житті школи. Проект «Відкриті уроки футболу» як засіб превенції дитячих конфліктів та асоціальної поведінки, створення сприятливого емоційного фону у шкільному колективі, позитивного ставлення до уроків з футболу та до фізичної культури і спорту в цілому. Футбол як засіб впровадження здорового способу життя, боротьби проти шкідливих звичок.

3.1.12. Взаємодія вчителів фізичної культури та тренерів дитячо-юнацьких спортивних шкіл. Відбір обдарованих дітей до занять футболом

Загальноосвітній навчальний заклад, дитячо-юнацька спортивна школа та їхня роль у вихованні здорової нації. Форми співпраці вчителів фізичної культури та тренерів дитячо-юнацьких спортивних шкіл. Роль вчителя фізичної культури у первинному відборі обдарованих школярів до занять футболом. Теоретичні основи відбору. Критерії відбору (задатки, обдарованість і здібності). Методи відбору (експертні, апаратні й тестові).

3.1.13. Проведення занять з футболу в школі із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Особливості організації та проведення занять з футболу в закладах загальної середньої освіти із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Основні напрями застосування цифрових ресурсів для підвищення ефективності навчального процесу з футболу.

Методичні підходи до інтеграції мультимедійних матеріалів, мобільних застосунків та онлайн-платформ у практику викладання.

Приклади використання ІКТ для демонстрації технічних прийомів, аналізу тактичних дій та моніторингу індивідуальних досягнень здобувачів освіти.

3.2. Варіативна складова модуля

3.2.1. Методика навчання учнів елементів спортивних ігор на заняттях із фізичної культури.

Особливості організації та проведення занять з фізичної культури, спрямованих на засвоєння учнями основних елементів спортивних ігор. Основні етапи навчання технічним та тактичним прийомам, з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей школярів.

Методичні підходи до поетапного формування рухових умінь та навичок. Принципи використання ігрових вправ для підвищення мотивації та зацікавленості учнів.

3.2.2. Організація самостійних занять учнів з фізичної культури.

Особливості планування та проведення самостійних занять з фізичної культури учнями закладів загальної середньої освіти. Основні методи формування в учнів умінь самостійно добирати вправи та регулювати навантаження.

Підходи до забезпечення безпеки та контролю ефективності індивідуальних занять. Використання інструкцій, планів-тренувань та цифрових ресурсів для підтримки регулярної фізичної активності.

3.2.3. Основи навчання рухових дій на заняттях із спортивних ігор.

Особливості навчання базових рухових дій, необхідних для оволодіння технікою спортивних ігор. Основні етапи формування координаційних, швидкісних та силових якостей у процесі тренувань.

Методичні прийоми пояснення, показу та вправляння, спрямовані на ефективне засвоєння рухових дій. Роль повторюваних ігрових ситуацій у розвитку стабільних навичок та ігрового мислення.

3.2.4. Моніторинг і тестування розвитку фізичних якостей та рухових здібностей учнів у процесі навчання учнів спортивним іграм.

Особливості проведення контролю та оцінювання рівня розвитку фізичних якостей школярів під час вивчення спортивних ігор. Основні методи тестування швидкості, витривалості, сили, гнучкості та координації.

Використання індивідуальних карт результатів для відстеження прогресу та корекції навчальних програм. Інтеграція цифрових інструментів для фіксації та аналізу результатів тестувань.

Модуль IV. Діагностико-аналітичний модуль

Питання для самостійного опрацювання

1. Мотивація як засіб саморозвитку й самореалізації педагогічних працівника.
2. Технології психологічної підготовки педагогічних працівників до роботи в умовах сучасних соціально-економічних змін.
3. Принципи академічної свободи вчителя (викладача) та академічної доброчесності.
4. Новий освітній простір: мотивація, безпечність та безперешкодність.
5. Ефективні методи та технологія навчання елементам футболу на уроці фізичної культури.
6. Оцінювання навчальних досягнень учнів у процесі навчальних занять із футболу.
7. Педагогічні умови якісного та ефективного уроку фізичної культури з елементами футболу.
8. Рухливі ігри та естафети з елементами футболу.
9. Фізична підготовка здобувачів освіти молодшого, середнього, старшого шкільного віку
10. Форми і методи організації позакласної роботи та проведення індивідуальних, самостійних, гурткових занять футболом.
11. Особливості проведення фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі навчального дня.

Рекомендована література

1. Відкриті уроки футболу. Посібник з реалізації соціального проекту «Відкриті уроки футболу». – К.: Федерація футболу України, 2019. – 262 с.
2. Віхров К.Л. Футбол у школі: навчально-методичний посібник. – К.: Комбі ЛТД, 2004. – 256.
3. Дулібський А.В. Спортивний відбір у системі багаторічної спеціалізованої освіти футболістів // Спортивна наука України. – 2015. - № 4 (68). – С. 28-35.

4. Дулібський А.В. Спортивний відбір у футболі: навч.-метод. посіб. / А.В. Дулібський, А.Г. Ященко, В.В. Ніколаєнко. – К.: Федерація футболу України, 2003. – 135 с.
5. Дулібський, А. В. Методика проведення уроків фізичної культури з використанням засобів футболу у 5-7 класах загальноосвітньої школи : лекція з навчальної дисципліни «Теорія і методика обраного виду спорту ...» / А. В. Дулібський. — Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2022. — 28 с.
6. Качан О.А. Упровадження інноваційних технологій у фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність закладів освіти: навчально-методичний посібник. – Слов'янськ: Витоки, 2017. – 138 с.
7. Костюкевич В.М. Футбол : навч. посібник [для студентів факультетів фізичного виховання]. / Вінниця : ВАТ «Віноблдрукарня», 1997. – 260 с.
8. Костюкевич, В. М. Управління тренувальним процесом футболістів у річному циклі підготовки : монографія / В. М. Костюкевич. — Київ : КНТ, 2021. — 684 с.
9. Костюкевич, В. М., Гудима, С. А., Перепелиця, О. А., Поліщук, В. М. Теорія і методика викладання футболу [Навчально-методичний посібник] / В. М. Костюкевич [та ін.]; 2-ге вид., перероб. та доп. — Київ : КНТ, 2021. — 298 с.
10. Марущак М.О. Методика оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи в процесі занять футболом: Автореф. Дис.. канд. пед. наук. – К., 2018. – 21 с.
11. Мозговий О.І. Вікові особливості будови і функцій організму в процесі занять футболом у школярів // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2007. - № 6. – С. 204-206.
12. Назарчук О.А., Яворська Т.Є. Сучасні критерії спортивного відбору дітей у футболі. – <http://www.eprints.zu.edu.ua>. – 8 с.
13. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої освіти. – 2016. – 40 с.
14. Сивохоп Е.М., Маріонда І.І., Шкірта М.І. Теорія і методика викладання футболу. – Ужгород, 2013. – 52 с.
15. Стасюк, В. А., Стасюк, І. І., Войтенко, С. М. Теорія і методика викладання футболу та футзалу : навч.-метод. посібник [Електрон. ресурс] / В. А. Стасюк [та ін.]. — Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2025. — 358 с.
16. Столітенко Є., Гончаренко В., Каденко О., Хіміч І. 11 х 11 чемпіонів. Навчально-методичний посібник для менеджерів аматорських футбольних клубів, тренерів та лідерів волонтерів масового аматорського футболу. – К.: Асоціація аматорського футболу України, 2019. – 217 с.
17. Столітенко Є.В. Фізичне виховання учнів 1-11 класів у процесі занять футболом. – К.: Федерація футболу України, Баланс-Клуб, 2016. – 304 с.
18. Теорія і методика фізичного виховання. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання / за ред. Т.Ю. Круцевич. – Т. 1. – К.: Олімпійська література, 2017. – 392 с.
19. Теорія і методика фізичного виховання. Методика фізичного виховання різних груп населення / за ред. Т.Ю. Круцевич. – Т. 2. – К. : Олімпійська література, 2017. – 368 с.
20. Чижик В.В. Функціональна та рухова підготовка юного футболіста: монографія / В.В. Чижик, В.П. Романюк. – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2012. – 340 с.
21. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 272 с.
- Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 2. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 248 с.